

T.C.
Orman ve Su İşleri
Bakanlığı

**ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI İLE
KARA KUVVETLERİ KOMUTANLIĞI ARASINDA
AĞAÇLANDIRMA VE YABAN HAYATININ GELİŞTİRİLMESİNE
DAİR İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ**

Temmuz 2014

**ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI İLE KARA KUVVETLERİ
KOMUTANLIĞI ARASINDA AĞAÇLANDIRMA VE YABAN HAYATININ
GELİŞTİRİLMESİNE DAİR İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ**

Konu

MADDE 1- Bu Protokol'ün konusu, Kara Kuvvetleri Komutanlığı sorumluluk sahasında ve hazine arazilerinde ağaçlandırma faaliyetleri yürütülmesi ve ağaçlandırılan sahalarda yaban hayatının geliştirilmesi için Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı arasında yapılacak işbirliği esaslarını belirlemektir.

Gaye

MADDE 2- Bu Protokol'ün gayesi, Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın sahip olduğu kaynaklar ve teknik bilgi birikimi kullanılarak, Kara Kuvvetleri Komutanlığının sorumluluğundaki MSB'ye tahsisli hazine arazilerinde ağaçlandırılmasına ihtiyaç duyulan alanların ağaçlandırılması, ağaçlandırma faaliyetleri kapsamında, fidan dikimi çalışmalarına, tüm K.K.K.lığı personelinin katılımının sağlanması suretiyle, personelin çevre, orman ve ağaç sevgisi konusunda bilinçlendirilmesi, dikilen fidanların sulanması ve yaban hayatın desteklenmesi maksadıyla dere ıslah çalışması ile geniş askeri alanlarda yaban hayatın geliştirilmesini sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 3- Bu Protokol, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı iş birliğinde, K.K.K.lığı sorumluluk sahasında ve hazine arazilerinde tespit edilen alanların ağaçlandırılması ile bu alanlarda dere ıslah çalışması ve yaban hayatın geliştirilmesine dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 4- Bu Protokol,

- a) 23/7/1995 tarihli ve 4122 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu,
- b) 6831 Sayılı Orman Kanunu,
- c) 645 Sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname,
- ç) 27/09/1996 tarih ve 22770 sayılı Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği Yönetmeliği,
- d) Başbakanlığın 01/11/2007 tarihli ve 2007/28 no'lu "Ağaçlandırma Seferberliği" konulu Genelgesi,
- e) Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Genelkurmay Başkanlığı arasında "TSK Ormanları" Kurulması Konusunda İş Birliği Protokolü (10 Ekim 2011) hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

Taraflar

MADDE 5- Bu Protokol'ün tarafları, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı'dır. Tarafların tebligat ve haberleşme adresleri aşağıda belirtilmiştir:

- a) Orman ve Su İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü
Adres: Söğütözü Cad. No:14/E Beştepe/Ankara
Telefon: 0 312 2075000 - 0 312 2076452
E-posta: ibrahimyuzer@ogm.gov.tr
- b) Kara Kuvvetleri Komutanlığı İstihkâm Daire Başkanlığı
06100 Yücetepe / Ankara
Telefon :0 312 411 5521 - 0 312 411 5523
E-posta: iletisim@kkk.tsk.tr

Kısaltmalar ve Tanımlar

MADDE 6- Bu Protokol'de geçen;

OSİB	: Orman ve Su İşleri Bakanlığını,
K.K.K.lığı	: Kara Kuvvetleri Komutanlığını,
ÇEMGM	: Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğünü,
DKMPGM	: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünü,
OGM	: Orman Genel Müdürlüğünü,
DSİGM	: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,

ifade eder.

Yükümlülük

MADDE 7- Bu Protokol kapsamında Tarafların yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir. Buna göre,

7.1. OSİB, OGM'nin Yükümlülükleri:

7.1.1. Protokol'e konu sahanın toprak analizlerini yaparak, ağaçlandırmaya uygun olan alanlar için ağaçlandırma/toprak muhafaza uygulama projesini yapmak,

7.1.2. Ağaçlandırılacak sahalara ait uygulama projesinde belirtilen, K.K.K.lığı ile diğer Tarafların yükümlülükleri dışında kalan iş ve işlemleri yapmak,

7.1.3. Protokol'e konu sahadaki servis yollarının ve yangın emniyet şeritlerinin açılmasına paralel olarak, makine ile arazi hazırlığını yapmak,

7.1.4. Sahalara dikilecek fidanları bedelsiz olarak tahsis etmek,

7.1.5. Fidan dikim çalışmalarını, imkânlar dâhilinde, teknik personel gözetimi ve denetiminde yaptırmak,

7.1.6. Protokol süresince, ağaçlandırılan sahalarda, birlikler tarafından yapılan tamamlama dikimleri, ot alma, çapa işleri ve bakım çalışmalarına teknik ve bilgi yönünden destekte bulunmak, imkânlar dahilinde sıra aralarının makineli bakımlarını yapmak,

7.1.7. Sahada çıkacak herhangi bir orman yangınında, izne gerek duyulmadan, ilgili Birlik Komutanlığının bilgisi dahilinde doğrudan müdahale etmek,

7.1.8. K.K.K.lığının talebi halinde, K.K.K.lığı mensubu tüm personele ağaç ve orman sevgisinin artırılmasına yönelik eğitimler vermek, bu maksatla dağıtılmak üzere Taraflarla işbirliği içinde kitapçık, broşür, afiş, levha vb. belgelerin hazırlanmasını sağlamaktır.

7.2. OSİB, DKMPGM'nin Yükümlülükleri:

7.2.1. Ağaçlandırılan sahalarda içerisindeki doğal hayatı korumak ve yaban hayatı geliştirmek maksadıyla, her türlü teknik desteği sağlamak, bu sahalarda yabani hayvanların

3

barınacağı bir alan haline getirmek için imkânlar ölçüsünde her türlü teknik yardımı yapmak,

7.2.2. K.K.K.ığı sorumluluk sahasında ve hazine arazilerinde tespit edilen alanların habitatına uygun, ileride ülkemizin ihtiyaç duyabileceği gen bankası halinde değerlendirmeye matuf kanatlı ve memeli yaban hayvan türlerini yerleştirmek,

7.2.3. Göç yolu üzerinde bulunan askerî alanlardaki dere yataklarının ve suni göletlerin yaban hayata uygun hale getirilmesi ile ilgili çalışmalarda, teknik destekte bulunmak ve imkânlar ölçüsünde yardımlar yapmak,

7.2.4. Protokole konu olan yerlerde, ağır kış şartlarında yaban hayatın zarar görmesini önlemek için ilgili askerî birlikle koordineli olarak yemleme çalışmalarını yapmak ve imkânlar ölçüsünde kritik türleri korumak için çevre emniyet sistemi kurmaktır.

7.3. OSİB, ÇEMGM' nün Yükümlülükleri:

7.3.1. Protokole konu sahalarda, uygulama projesini yapmak/yaptırmak,

7.3.2. Talep edildiğinde teknik destek sağlamaktır.

7.4. OSİB, DSİGM'nün Yükümlülükleri:

7.4.1. Protokole konu sahalarda, dikilecek fidanların sulanması ve yaban hayatın desteklenmesi gayesiyle gerekli görülen yerlerde imkânlar dâhilinde dere ıslah çalışmaları ile gerekli diğer çalışmaları yapmak,

7.5. K.K.K.ığının Yükümlülükleri:

7.5.1. Ağaçlandırılacak sahalarla ilgili mülkiyet bilgileri ve diğer belgeleri OGM'nin ilgili taşra birimine vermek,

7.5.2. Ağaçlandırması yapılacak olan alanların sınırlarının aplikasyonunu (arazi sınırlarının kazıklarla işaretlenmesi) yapmak,

7.5.3. Ağaçlandırılacak alanın projelendirilmesi çalışmaları ile ilgili harita altlıklarının sağlanması hususunda gerekli desteği sağlamak,

7.5.4. Proje kapsamında bulunan servis yolu, yangın emniyet şeridi çalışmalarını imkânları dâhilinde desteklemek,

7.5.5. Makinenin teknik olarak çalışmadığı meyilli arazilerde, insan gücü ile yapılacak erozyonla mücadele çalışmaları ile fidan çukuru açma işlerini yapmak, teknik olarak dikime hazır hale gelmiş sahalarda için OGM tarafından ücretsiz tahsis edilen fidanların dikimlerini gerçekleştirmek,

7.5.6. Tesisten sonra OGM ile koordineli bir şekilde ot alma, çapalama gibi fidan bakımlarını yapmak, kuruyan fidanların yerine OGM tarafından temin edilen fidanların, tamamlama dikimlerini yapmak, dikilen fidanların imkânlar dahilinde sulamasını yapmak,

7.5.7. Sahanın yangın ve diğer zararlılara karşı korunması için gerekli faaliyetleri ilgili makamlarla koordineli yürütmek,

7.5.8. Ağaçlandırılan sahalara, habitatına uygun olarak gen bankası maksatlı yerleştirilen yaban hayvanlarından ileride ihtiyaç duyulabilecek durumlarda, yapılan raporlamaya göre ülkemizin ihtiyaç duyabileceği alanlara rapor doğrultusunda gerekli nakillerin yapılmasına yardımcı olmak,

7.5.9. Protokole konu sahadaki yaban hayatını geliştirmek için ilgili makamların

yapacağı yemleme çalışmalarına destek sağlamak,

7.5.10. Biyokaçakçılık ile mücadele konusunda her türlü iş birliğinin yapılmasını sağlamak,

7.5.11. İlgili Genel Müdürlüklerin teknik yardımı ve iş birliği ile hazırlanacak dokümanların çoğaltılması ve ast birliklere yayımlanmasını sağlamak,

7.5.12. Ağaç ve orman sevgisinin yaygınlaştırılması amacı ile ağaçlandırma konusunda, Türk Silahlı Kuvvetleri personeli ile askerî öğrenci, erbaş ve erlere verilen eğitimlerin devamlılığını sağlamak,

7.5.13. Protokol süresince tarafların yapacağı Protokol kapsamındaki çalışmalarda, gerekli bilgi ve belgelerin ibraz edilmesi halinde her türlü yardım ve kolaylığı sağlamaktır.

Yürütme

MADDE 8- Bu protokol hükümlerinin yürütülmesinde merkezde, Orman ve Su İşleri Bakanlığı adına OGM, ÇEMGM, DKMPGM, DSİGM ile K.K.K.İği İ.S.D.Bşk.İği, taşrada ise bu kurumların uygulama birimleri/Birlik Komutanlıkları/Kurum Amirlikleri sorumludur.

Tadil, Sona Erdirme ve Ek Protokol

MADDE 9- Taraflar gerekli gördükleri takdirde karşılıklı olarak anlaşma yoluyla Protokol'ü tadil ya da feshedebilecek, ihtiyaç duymaları halinde "Ek Protokol" düzenleyebileceklerdir.

Çeşitli Hükümler

MADDE 10- Bu Protokol kapsamında ki çalışmalar, Türkiye genelinde gerçekleştirilecektir.

MADDE 11- Protokol'de yer almayan hususlar, öncelikle ilgili mevzuata göre, mevzuatta bulunmaması durumunda ise Taraflar arasında iyi niyet, karşılıklı anlayış ve uzlaşma kuralları çerçevesinde çözümlenecektir.

MADDE 12- Protokol'e konu çalışmaların tamamında Protokol çerçevesindeki iş birliğine atıfta bulunulacak ve hazırlanacak bilgi, belge, sunum vb. her türlü tanıtım materyallerinde Protokol'e Taraf kurumların isim ve logolarına açık ve anlaşılır şekilde yer verilecektir.

MADDE 13- OGM, bu Protokol'e konu olan ve K.K.K.İği sorumluluk alanına giren ağaçlandırılmış sahalardan mülkiyeti ile ilgili herhangi bir talepte bulunmayacaktır.

MADDE 14- Taraflar, Kara Avcılığı Kanunu hükümleri çerçevesinde, suç ve kabahatlerin takibinden sorumlu kuruluşlar içinde olan Jandarma Genel Komutanlığı ile iş birliği yapacaktır.

MADDE 15- Bu Protokole konu olan sahalarda, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu çerçevesine giren her türlü avcılıkta, mücadele amaçlı dahi olsa, DKMPGM'nün görüş ve izni olmadan avcılık yapılmayacaktır.

MADDE 16- Ağaçlandırılan sahalardan bulunduğu yerlerde, Taraflarca dikim töreni düzenlenmesinin uygun görülmesi halinde, dikim törenleri organizasyonu, ilgili askeri birliklerce yapılacaktır.

MADDE 17- Taraflarca, ağaçlandırma faaliyetlerini halka duyurmak, topluma çevre bilinci ve fidan dikme alışkanlığı kazandırmak, kamuoyunda ağaçlandırma faaliyetlerine yönelik farkındalık yaratmak amacıyla, karşılıklı işbirliği içerisinde kamu spotu, tanıtım filmi ve basına açık fidan dikme etkinlikleri yapılabilir.

3

Yürürlük ve Yürürlük Süresi

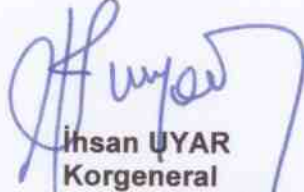
MADDE 18- İş bu Protokol hükümleri, karşılıklı olarak imzalanmak sureti ile yürürlüğe girer ve karşılıklı olarak sona erdirilinceye kadar yürürlükte kalır.

MADDE 19- Bu Protokol 19 (on dokuz) maddeden ibaret olup, 02.7.2014 tarihinde 4 (dört) nüsha olarak imzalanmıştır.

ORMAN VE SU İŞLERİ
BAKANLIĞI
ADINA

Prof. Dr. Lütfi AKCA
Müsteşar

KARA KUVVETLERİ
KOMUTANLIĞI
ADINA

İhsan UYAR
Korgeneral
K.K.Kurmay Başkanı